

## ESA WITA STOWARZYSZONĄ LITWĘ. AGENCJA WYDŁUŻA ASTRONAUTYCZNY NABÓR

---

Tegoroczny Światowy Dzień Kosmosu, obchodzony tradycyjnie 21 maja, miał dodatkowy wydźwięk na Litwie - państwo to stało się w piątek nowym członkiem stowarzyszonym Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA), dzięki wejściu w życie postanowień umowy podpisanej przez litewskie władze 28 kwietnia br., a ratyfikowanej przez tamtejszy parlament 20 maja. Na mocy porozumienia z ESA Litwini otrzymali możliwość uczestniczenia w realizacji wspólnych programów opcjonalnych, a także ubiegania się o pracę w strukturach ESA - wliczając w to trwający nadal nabór kandydatów na europejskich astronautów, który właśnie z powodu litewskiej akcesji wydłużono o trzy tygodnie.

Układ o stowarzyszeniu między rządem Republiki Litewskiej a ESA został podpisany 28 kwietnia w Wilnie przez tamtejszą Minister Gospodarki i Innowacji, Aušrinė Armonaitė. W okolicznościowym komentarzu litewska minister podkreśliła, że członkostwo w ESA wzmocni naukową i biznesową konkurencyjność jej kraju oraz przyniesie bezpośrednie korzyści gospodarce - zwłaszcza w kontekście deklarowanego efektu mnożnikowego w sektorze kosmicznym, który z każdego zainwestowanego 1 EUR pozwala uzyskiwać (według statystycznych wyliczeń) co najmniej 3,5 EUR.

Wcześniej, po jednogłośnie zatwierdzeniu przez Radę ESA, umowa została podpisana (18 marca 2021 r.) przez dyrektora generalnego Agencji, Josefa Aschbachera - w paryskiej siedzibie ESA, w obecności ambasadora Litwy we Francji. Umowa o stowarzyszeniu nabrała mocy dzień po ratyfikacji w litewskim parlamencie, wyznaczając na 21 maja br. moment rozpoczęcia nowego etapu zacieśniania współpracy.

**Czytaj też:** [Polska Agencja Kosmiczna członkiem Międzynarodowej Federacji Astronautycznej](#)

Jej przyjęcie opiera się na doświadczeniach poprzednich faz formalizacji współdziałania i wchodzi w życie na okres siedmiu lat. Proces kształtowania się relacji między ESA i Litwą postępuje już od blisko dziesięciu lat, najpierw w ramach ogólnej umowy o współpracy, a następnie w ramach umowy o europejskim państwie współpracującym (ECS). Ta ostatnia weszła w życie 28 września 2015 r. wraz z podpisaniem Planu dla Europejskiej Karty Państw Współpracujących (PECS) i została później przedłużona o 12 miesięcy, do 27 września 2021 r.



Umowa stowarzyszeniowa z Litwą została podpisana przez Dyrektora Generalnego ESA Josefa Aschbachera 18 marca 2021 r. w siedzibie ESA w obecności Ambasadora Litwy we Francji, JE Pana Nerijusa Aleksiejunasa (po prawej). Fot. ESA [esa.int]

Aktualnie zawarte porozumienie stowarzyszeniowe składa się z 18 artykułów i dwóch aneksów, określających warunki dalszego zacieśniania relacji Litwy z ESA. Na podobnych warunkach działa już w ESA m.in. Łotwa i Słowenia (mające w perspektywie pełne członkostwo) oraz Kanada (pozaeuropejskie państwo współpracujące). Warto przypomnieć tutaj, że obecnie ESA tworzą 22 państwa ze statusem pełnego członkostwa - wśród nich także Polska (od 19 listopada 2012 roku).

**Czytaj też:** [Słowenia bliżej Europejskiej Agencji Kosmicznej](#)

Układ o stowarzyszeniu umożliwi Litwie bezpośredni udział w opcjonalnych programach ESA, pod warunkiem jednomyślnej zgody zainteresowanych nimi państw członkowskich. Litewscy delegaci i doradcy będą z kolei uprawnieni do udziału w posiedzeniach Rady ESA i jej organów podległych oraz do głosowania w sprawach dotyczących działań i programów, w których Litwa zadeklarowała chęć uczestnictwa. Na czele delegacji litewskiej w ESA stoi Edvinas Grikšas z Departamentu Polityki Innowacji państwowego Ministerstwa Gospodarki i Innowacji. Litwa w ramach przygotowań do członkostwa utworzyła 4 lipca 2019 r. państwowe biuro kosmiczne wydzielone w ramach Agencji Nauki, Innowacji i Technologii (MITA), na którego czele stanęła Eglė Elena Šataitė.

Kluczowe pod kątem współpracy z ESA kompetencje istniejące na Litwie obejmują: technologie nanosatelitarne, elementy układów napędowych, technologie oparte na podczerwieni, optoelektronikę (w szczególności technologie laserowe i fotonika), a także systemy częstotliwości radiowych. Rozwinięte są także ośrodki kształcenia i realizacji projektów z dziedziny nauk przyrodniczych i fizycznych.

Co nie mniej ważne w kontekście zawartej umowy stowarzyszeniowej, otwiera ona litewskim obywatelom możliwość pełnego uczestnictwa w naborach kadrowych i konkursach na stanowiska w ESA. Dotyczy to także trwającego od pewnego czasu naboru kandydatów/ek do zasilenia

europiejskiego personelu astronautycznego. Jego zamknięcie planowano pierwotnie na 28 maja br., jednak po dopełnieniu formalności stowarzyszeniowych Litwy zdecydowano o jego przedłużeniu o trzy tygodnie - do 18 czerwca 2021 roku. W ten sposób obywatele tego państwa mają uzyskać bardziej wyrównane szanse na zaistnienie w ramach procedury aplikacyjnej. Jest ona otwarta naturalnie także dla polskich obywateli - swoje zgłoszenia można składać za pośrednictwem [internetowego systemu aplikacyjnego ESA](#).

**Czytaj też:** [Efekty programu ESA PLIIS #2 - GRACE i polski ekonapęd satelitarny \[MINISERIA\]](#)



Jakub Wiech

**GLOBALNE OCIEPLENIE**  
podręcznik dla Zielonej Prawicy

Defence 24  
WYDAWNICTWO

**NAJNOWSZA KSIĄŻKA  
KUBY WIECHA**

**Czy Prawica może być Zielona?**

Defence 24  
WYDAWNICTWO

Sklep.Defence 24

[Z oferty Sklepu Defence24.pl](#)